

Број 04-1542
Датум 29.06.2020.

На основу члана 3. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Службени гласник Републике Србије", бр. 101/05, 91/15 и 113/17 - др. закони) и члана 27. Статута Покрајинског завода за заштиту природе (у даљем тексту: Завод), Управни одбор Завода на 5. седници одржаној дана 26.6.2020. године, доноси

Правилник о безбедности и здрављу на раду

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се права, обавезе и одговорности у вези са безбедношћу и здрављем на раду запослених у Заводу, који учествују у радним процесима, као и лица која се затекну у радној околини, ради спречавања повреда на раду, професионалних обољења и других обољења у вези са радом.

Члан 2.

Послодавац, у смислу овог правилника, јесте Завод, а по овлашћењу директор Завода.

Запослени, у смислу овог правилника, јесу лица која су свој радно-правни статус по било ком основу остварила у Заводу.

Овај правилник односи се на све запослене који су стекли својство запосленог у органима Завода, без обзира на време трајања радног односа, као и на сва друга лица која се по било ком основу налазе на раду у Заводу.

Члан 3.

Права, обавезе и одговорности послодавца и запослених, надлежности и мере чијом се применом, односно спровођењем, осигурава безбедност и здравље на раду, остварују се у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона, осим ако посебним законом није другачије одређено.

Члан 4.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини на такав начин да запослени своје радне обавезе могу извршавати без опасности по живот и здравље.

Члан 5.

Овим правилником уређују се питања која се односе на права, обавезе и одговорности из области безбедности и здравља на раду:

- Организовање послова из области безбедности и здравља на раду;
- Права, обавезе, и одговорности запослених из области безбедности и здравља на раду;
- Обавезе и одговорности послодавца из области безбедности и здравља на раду;

- Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад на радном месту;
- Здравствена заштита запослених;
- Спречавање злостављања на раду;
- Радна места са повећаним ризиком;
- Испитивање и преглед средстава и опреме за рад у радној околини;
- Средства за личну заштиту запослених;
- Повреде на раду, професионална обољења и друга обољења запослених у вези са радом;
- Провера запослених под утицајем алкохола и других психоактивних супстанци;
- Евиденције из области безбедности и здравља на раду.

II. ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 6.

Заштита здравља лица запослених у Заводу, њихова безбедност у току одвијања процеса рада, смањења повреда на раду, спречавање појаве професионалних обољења и обољења у вези с радом запослених, спроводи се применом савремених техничких, организационих, здравствених, образовних и других мера неопходних за стварање безбедних услова рада у радној околини, у току рада на радним местима.

Члан 7.

Безбедни и здрави услови рада остварују се применом савремених техничких, организационих, здравствених, образовних и других мера и средстава, којима се обезбеђује:

1. да се радна средина пројектује, изradi и одржава тако да се према природи посла рад обавља уз примену мера безбедности и здравља на раду;
2. да се радни услови прилагоде физичким и психичким способностима запослених, а организација и технологија рада поставе тако да запослени рад обавља у најповољнијим условима;
3. да електричне инсталације и инсталације флуида буду пројектоване, изведене и одржаване у складу с техничким прописима и стандардима, као и прописима о безбедности и здрављу на раду;
4. да у радним и помоћним просторијама, односно на местима рада, микроклима и осветљење буду у складу с техничким прописима и стандардима, као и с прописима о безбедности и здрављу на раду;
5. да машине, алати, опрема и друга техничка средства буду пројектовани, постављени, употребљавани и одржавани у складу с техничким прописима и стандардима, као и прописима о безбедности и здрављу на раду;
6. да се средства и опрема за личну заштиту на раду (у даљем тексту: средства личне заштите) употребљавају само кад не постоји могућност примене других одговарајућих мера безбедности и здравља на раду.

Члан 8.

Заштита здравља лица запослених у Заводу, њихова безбедност у току одвијања процеса рада, као и спречавање појаве професионалних обољења

запослених, спроводи се применом савремених техничких, организационих, здравствених, образовних и других мера неопходних за стварање безбедних услова рада у радном окружењу, у току рада на радним местима.

Члан 9.

Послодавац је дужан да организује послове за безбедност здравља на раду.

За обављање послова безбедности здравља на раду послодавац одређује једног или више запослених (у даљем тексту: лице за безбедност и здравље на раду), који има положен стручни испит у складу са Законом и подзаконским актима.

Послодавац је дужан да омогући лицу за безбедност и здравље на раду независно и самостално обављање послова у складу са Законом и другим прописима, као и приступ свим потребним подацима у области безбедности на раду.

Послодавац је дужан да лицу за безбедност и здравље на раду обезбеди усавршавање знања у области безбедности и здравља на раду.

Члан 10.

Лице за безбедност и здравље на раду обавља и следеће послове:

1. Спроводи поступак процене ризика;
2. Врши контролу и даје савете послодавцу у планирању, извору, коришћењу и одржавању средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду;
3. Учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
4. Организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине;
5. Организује превентивне и периодичне прегледе и проверу опреме за рад;
6. Предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту с повећаним ризиком;
7. Свакодневно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље на раду;
8. Прати стање у вези с повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези с радом, учествује у утврђивању њихових узорака и припрема извештаје с предлозима мера за њихово отклањање;
9. Припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;
10. Припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену;
11. Забрањује рад на радном месту или употребу средстава за рад, у случају кад утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог и писаним путем извести послодавца и представника запослених о забрани рада, односно употреби средстава за рад;
12. Сарађује и координира рад с надлежном здравственом установом по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;
13. Води евиденцију у области безбедности и здравља на раду;
14. Попуњава пријаву о повреди на раду на предвиђеном обрасцу, и врши пријаву те повреде код надлежне инспекције;
15. Врши и друге послове у складу са Законом и прописима који регулишу област безбедности и здравља на раду.

Члан 11.

Ако послодавац и поред забране из члана 10. тачка 11. запосленом наложи да настави рад, лице за безбедност и здравље на раду дужно је да о томе одмах извести инспекцију рада.

Члан 12.

Лице за безбедност и здравље на раду непосредно је одговорно послодавцу код кога обавља те послове, и не може да трпи штетне последице ако свој посао обавља у складу са Законом, подзаконским актима и овим правилником.

Члан 13.

У зависности од утврђеног стања у вези са безбедношћу и здрављем на раду, лице за безбедност и здравље на раду овлашћено је да:

1. Забрани рад запосленом који се не придржава прописаних превентивних мера безбедности и здравља на раду, који не користи средства личне заштите или одбија да поступи по нормама и упутствима за безбедан рад;

2. Наложити отклањање недостатака у случају кад нису обезбеђене прописане мере заштите на раду;

3. Забрани рад у случају кад утврди непосредну опасност по живот и здравље запосленог;

4. Забрани коришћење неисправног средства за рад и опреме личне заштите;

5. Предузме мере против лица која не поступе по налогу лица за безбедност и здравље на раду.

III. ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 14.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна с мерама из области безбедности и здравља на раду.

Запослени има право:

- Да рад обавља у условима који му осигуравају безбедан и здрав рад;
- Да му радни процес буде прилагођен телесним и психичким условима;
- Да контролише своје здравље према ризицима радног места у складу са актом о процени ризика и прописима о здравственој заштити;

- На средства личне заштите;

- Да даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду у складу с ризицима радног места.

Запослени који ради на радном месту с повећаним ризиком има право и обавезу да обави лекарски преглед на који га упућује послодавац.

Члан 15.

Запослени има право да одбије да ради:

1. Ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на раду на радном месту на које је распоређен, све док се те мере не обезбеде;

2. Ако му није обезбеђен прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове за рад на радном месту с повећаним ризиком;

3. Ако у току оспособљавања за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање на пословима или на радном месту на које је распоређен;

4. Дуже од пуног радног времена, ако би, према процени надлежне здравствене установе, такав рад могао да погорша његово здравствено стање;

5. На средству за рад на коме нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду.

У случајевима из става 1. овог члана, запослени је обавезан да се одмах писаним захтевом обрати послодавцу и лицу за безбедност и здравље на раду ради предузимања мера које, по мишљењу запосленог, нису спроведене.

Ако послодавац не поступи по захтеву у року од осам дана од дана пријема захтева, запослени има право да инспекцији рада поднесе захтев за заштиту права.

Ако послодавац утврди да одбијање рада запосленог није оправдано, обавезан је да о томе одмах обавести инспекцију рада.

Члан 16.

Запослени је дужан да примењује следеће прописане мере за безбедан и здрав рад како не би угрозио своју безбедност и здравље и безбедност и здравље других запослених и других лица:

1. Да се оспособљава за безбедан и здрав рад и да стално употпуњава и усавршава своје знање из области безбедности и здравља на раду;

2. Да наменски користи средства за рад и поступа по упутству произвођача и упутству за безбедан и здрав рад;

3. Да наменски користи прописана средства за личну заштиту, да њима пажљиво рукује и одржава их у исправном стању;

4. Да пре почетка рада провери исправност средстава за рад којима рукује, као и средства за личну заштиту;

5. Да ради онако како је то технологијом процеса рада утврђено;

6. Да одмах обавести непосредног руководиоца о кваровима и недостацима и другим појавама које би могле угрозити његову безбедност и здравље на раду или безбедност и здравље других запослених;

7. Да одмах пријави сваку повреду на раду;

8. Да за време рада није под утицајем алкохола и других опојних средстава;

9. Да се придржава забране пушења у радним просторијама, осим у просторији која је за ту намену одређена;

10. Да у спровођењу прописаних мера за безбедност и здравље на раду сарађује с лицем за безбедност и здравље на раду;

11. Да обави лекарски преглед на који је упућен, ако ради на радном месту са повећаним ризиком;

12. Да ради на радном месту са повећаним ризиком ако је, на основу извештаја надлежне здравствене установе, здравствено способан за рад на том радном месту.

Члан 17.

Запослени чини тежу повреду радних обавеза и дужности из безбедности и здравља на раду:

1. Ако и након упозорења не користи средства личне заштите;
2. Ако се не подвргава периодичним лекарским прегледима;
3. Ако не учествује у организованом оспособљавању за безбедан рад и не приступи провери стеченог знања;
4. Ако не пријави одговорном лицу појаве које могу проузроковати несрећу на послу;
5. Ако оштећује или демонтира заштитне уређаје и направе на уређајима за рад на радном месту;
6. Ако неоправдано одбија извршење одлуке, налога или упутства из безбедности и здравља на раду, које доносе надлежни органи или одговорно лице;
7. Ако дође на посао под дејством алкохола или других опојних средстава, односно, услед употребе алкохола или других опојних средстава, у таквом психичком стању да не може безбедно да ради или ако одбије наредбу да се због наведених разлога удаљи с радног места;
8. Ако одбије наредбу да се подвргне тесту на алкохолисаност и друга опојна средства;
9. Ако се утврди позитиван тест на алкохол и друга опојна средства;
10. Ако самовољно обавља послове који не спадају у опис посла радног места на које је распоређен, чиме угрожава безбедност на раду;
11. Ако на било који начин не извршава обавезе утврђене овим правилником, услед чега могу наступити теже последице по здравље или живот запослених, односно ако због тога суд претрпи материјалну штету.

Ако послодавац или лице за безбедност и здравља на раду посумња да је запослени извршио тежу повреду радне обавезе и дужности из става 1. тачка 7. овог члана, удаљиће га с посла и писаним налогом га упутити у најближу здравствену организацију ради контроле нивоа алкохола или других психоактивних супстанци у организму.

За тежу повреду радних дужности и обавеза из безбедности и здравља на раду, запосленом се може изрећи и казна престанка радног односа и отказати уговор о раду.

Члан 18.

Запослени је дужан да пре почетка рада прегледа своје радно место, укључујући и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду, и да у случају уочених недостатака писаним путем извести послодавца и лице за безбедност и здравље на раду.

Запосленом је забрањено да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје на средствима за рад.

Пре напуштања радног места, запослени је дужан да радно место и средства за рад остави у таквом стању да не угрожавају друге запослене.

Члан 19.

Запослени је дужан да, у складу са својим сазнањима, одмах писаним путем обавести послодавца и лице за безбедности и здравље на раду о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном

месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених.

Ако послодавац, после обавештења из става 1. овог члана не отклони неправилности, штетности, опасности или друге појаве у року од осам дана, или ако запослени сматра да за отклањање утврђених појава нису спроведене одговарајуће мере за безбедност и здравље, запослени се може обратити надлежној инспекцији рада, о чему обавештава лице за безбедност и здравље на раду.

Запослени је дужан да сарађује с послодавцем и лицем за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на пословима на којима ради.

Члан 20.

Жене које раде на радном месту с повећаном ризиком који би могао да им угрози остваривање материнства, особе са инвалидитетом и професионално оболели, уживају посебну заштиту безбедности и здравља на раду у складу са законом и другим подзаконским актима.

Запослени - особа са инвалидитетом и професионално оболели, распоређује се на послове на којима могу радити без професионалне рехабилитације и без опасности за смањење преостале радне способности.

IV. ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ПОСЛОДАВЦА ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 21.

Послодавац је дужан да:

1. Донесе акт о процени ризика, као и његове измене и допуне у случају појаве нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада;
2. Актом у писаној форми одреди лице за безбедност и здравље на раду;
3. Запосленом одреди обављање послова на радном месту на којем су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
4. Обавештава запослене и њиховог представника о увођењу нових технологија и средстава за рад, као и о опасностима од повреда и оштећења здравља који настају њиховим увођењем, односно да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутства за безбедан рад;
5. Оспособљава запослене за безбедан и здрав рад;
6. Обезбеди запосленима коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду;
7. Обезбеди одржавање средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду у исправном стању;
8. Ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне околине;
9. На основу акта о процени ризика и оцене надлежне здравствене установе, обезбеди прописане лекарске прегледе у складу са овим правилником;
10. Обезбеди пружање прве помоћи, као и да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности;

11. Заустави сваку врсту рада који представља непосредну опасност за живот или здравље запослених;

12. Обезбеди мере заштите од пожара, спасавање и евакуацију у складу са посебним прописима;

13. Обезбеди потребна финансијска средства за спровођење мера безбедности и здравља на раду.

Члан 22.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленима рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду, да прилагоди радни процес телесним и психичким могућностима запосленог и да обезбеди средства за рад као и средства и опрему за личну заштиту на раду, на којима су примењене прописане мере утврђене законом и другим прописом.

Члан 23.

Послодавац је дужан да приликом организовања рада и радног процеса обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених, пре почетка рада запосленог, у току рада, као и код сваке измене у области безбедности и здравља на раду, радног права, техничких прописа и стандарда, прописа у области здравствене заштите, хигијене рада, здравственог, пензијског и инвалидског осигурања и др.

Члан 24.

Послодавац је дужан да запосленом обезбеди опрему за рад, средства за рад и опрему за личну заштиту на раду у складу са актом о процени ризика под условом да:

1. располаже прописаном документацијом на српском језику за њихову употребу и одржавање, у којој је произвођач односно испоручилац навео све безбедносно-техничке податке, важне за оцењивање и отклањање ризика на раду;

2. ако је обезбедио све мере за безбедност и здравље које су одређене том документацијом, у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду, техничким прописима и стандардима.

Уколико послодавац није у могућности да обезбеди документацију из става 1. тачка 1. овог члана, дужан је да ту документацију прибави од правног лица регистрованога за послове контроле квалитета производа, а када је то потребно и да обезбеди превод те документације.

V. ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД НА РАДНОМ МЕСТУ

Члан 25.

Оспособљавање запослених врши се на основу акта о процени ризика којим су утврђена радна места са повећаним ризиком, као и превентивне мере којима се умањује или уклања потенцијална опасност - ризик по безбедност и здравље запослених.

Оспособљавање запослених спроводи лице за безбедност и здравље на раду, у току радног времена.

Обавеза оспособљавања запослених из области безбедности и здравља на раду и употпуњавања знања из области безбедности и здравља на раду, односи се на све запослене код послодавца, без обзира на стручну спрему, радно искуство и функцију коју врши.

Запослени се упознаје са свим врстама ризика на радном месту, и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са актом о процени ризика.

Члан 26.

Послодавац је дужан да планира и обезбеди финансијска средства, као и да изврши оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад на радном месту:

1. приликом заснивања радног односа, односно другог радног ангажовања;
2. приликом премештаја запосленог на друге послове;
3. приликом увођења нове технологије, нових средстава за рад или промене опреме за рад;
4. код промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад на радном месту састоји се од практичног и теоријског дела из безбедности и здрављу на раду у току радног времена и на радном месту, а трошкови оспособљавања не могу бити на терету запосленог.

Теоријски део оспособљавања запосленог за безбедан и здрав рад обухвата упознавање запосленог са правима и обавезама из области безбедности и здравља на раду.

Практични део оспособљавања запосленог за безбедан и здрав рад обухвата обуку о начину употребе и коришћења средстава и опреме личне заштите, и пружања прве помоћи при повређивању.

Ако послодавац одреди запосленом да истовремено обавља послове на два или више радних места, дужан је да запосленог оспособи за безбедан и здрав рад на сваком од тих радних места.

Ако код послодавца, на основу уговора, споразума или по било ком другом основу, обављају рад запослени другог послодавца, послодавац је дужан да те запослене оспособи за безбедан и здрав рад у складу са законом и овим правилником.

Члан 27.

Оспособљавање за безбедан и здрав рад из члана 25. овог правилника врши се на основу програма о оспособљавању, а који на предлог лица за безбедност и здравље на раду, доноси послодавац.

Програм из става 1. овог члана утврђује се на основу потреба органа Завода и мора бити у складу са пословима и радним задацима на којима су запослени ангажовани.

Периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врше се најкасније у року од једне године од дана претходне провере, а на осталим радним местима најкасније у року од четири године од дана претходне провере.

Оспособљавање за безбедан и здрав рад обавља се на језику који запослени разуме и прилагођава се могућностима и способностима особа са инвалидитетом.

Члан 28.

Уколико технолошки процес рада захтева додатно оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад, послодавац је дужан да запосленог упозна о обављању процеса рада на безбедан начин, путем обавештења, упутства или инструкција у писаној форми, а у изузетним случајевима када запосленом прети непосредна опасност по живот или здравље, због хитности, обавештења, упутства или инструкције могу се дати и у усменој форми.

Члан 29.

Запослена жена за време трудноће и запослена која доји дете, запослени млађи од 18 година живота, особе са инвалидитетом и професионално оболели, и поред оспособљавања за безбедан и здрав рад, морају бити у писаној форми обавештени о резултатима процене ризика на радном месту и о мерама којима се ризици отклањају у циљу повећања безбедности и здравља на раду.

Члан 30.

Послодавац је дужан да видно обележи и истакне ознаке за безбедност и здравље ради обавештавања и информисања запослених о ризицима у процесу рада, правцима кретања и дозвољеним местима задржавања, као и о мерама за спречавање и отклањање ризика.

Послодавац је дужан да свако лице које се по било ком основу налази у радној околини, упозори на опасна места или на штетност по здравље, које се јавља у процесу рада, односно на мере безбедности које мора да примени, и да га усмери на безбедне зоне за кретање.

Послодавац је дужан да обезбеди да приступ радном месту у радној околини, на коме прети непосредна опасност од повређивања или здравствених оштећења (тровања, гушења и сл.) имају само лица која су оспособљена за безбедан и здрав рад, која су добила упутства да престану да раде и одмах напусте радно место, и оду на безбедно место, посебна упутства за рад на таквом месту, и која су снабдевена одговарајућим средствима и опремом за личну заштиту.

VI. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 31.

Послодавац је дужан да запосленом на радном месту са повећаним ризиком, пре почетка рада, обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодични лекарски преглед у току рада, у складу са актом о процени ризика у референтној здравственој установи.

Члан 32.

Лични подаци прикупљени у вези са лекарским прегледима запосленог поверљиве су природе.

Подаци о повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом, достављају се организацијама здравственог, пензијског и инвалидског осигурања, у складу са законом.

Подаци из става 1. овог члана могу се доставити другим лицима само уз писану сагласност.

Извештај о лекарском прегледу запосленог доставља се послодавцу на начин којим се не нарушава принцип поверљивости личних података.

Није дозвољено коришћење података прикупљених по основу лекарских прегледа запослених у сврху дискриминације запослених.

VII. СПРЕЧАВАЊЕ ЗЛОСТАВЉАЊА НА РАДУ

Члан 33.

Забрањен је било који вид злостављања на раду и у вези са радом, као и злоупотреба права на заштиту од злостављања.

Члан 34.

Послодавац је дужан да, у циљу стварања услова неопходних за здраву и безбедну радну околину, организује рад на начин којим се спречава појава злостављања на раду и у вези са радом, и да запосленима обезбеди услове рада у којима неће бити изложени злостављању на раду и у вези са радом.

VIII. РАДНА МЕСТА С ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ

Члан 35.

Радна места са повећаним ризиком утврђују се актом о процени ризика, у складу Законом и подзаконским актима.

Члан 36.

Послове на радном месту са повећаним ризиком може да обавља само запослени:

1. за кога је на претходном, односно периодичном лекарском прегледу, утврђено да испуњава посебне здравствене услове;

2. који је претходно оспособљен, односно за кога је на периодичним проверама оспособљености утврђено да је оспособљен за безбедан и здрав рад.

Члан 37.

Ако се у поступку периодичног лекарског прегледа утврди да запослени не испуњава посебне здравствене услове за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком, послодавац је дужан да запосленог премести на друго радно место, које одговара његовим здравственим способностима.

Неиспуњавање посебних здравствених услова за рад на радном месту са повећаним ризиком не може бити разлог за престанак радног односа или отказа уговора о раду.

IX. ИСПИТИВАЊА И ПРЕГЛЕД СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЗА РАД У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

Члан 38.

Послодавац је дужан да обезбеди да се средства за рад (објекат који се користи као радни и помоћни простор са припадајућим електричним инсталацијама, инсталацијама флуида, грејања, вентилације и климатизације), као и опрема за рад редовно и правилно одржавају у исправном стању, у складу с техничким прописима и одговарајућим стандардима, на начин који обезбеђује сигурност запослених.

Члан 39.

Опрема за рад се прегледа и испитује на начин предвиђен техничким прописима и упутствима произвођача.

Преглед опреме из става 1. овог члана може да буде редован и ванредан преглед, а обавља га овлашћено правно лице са лиценцом за преглед и испитивање опреме за рад.

Члан 40.

Електрична платформа за превоз лица са посебним потребама се редовно сервисирају и периодично прегледају и испитују од стране правног лица са одговарајућом лиценцом.

Електричне инсталације ниског напона се прегледају, испитују и одржавају на начин предвиђен законом, другим подзаконским актима, и упутствима произвођача.

Редовни и ванредни прегледи инсталације из става 2. овог члана обављају се од стране овлашћеног правног лица са одговарајућем лиценцом.

Члан 41.

Испитивање радне околине обухвата и испитивање микроклиме и квалитета осветљења.

Члан 42.

Испитивање микроклиме (температура, брзина струјања ваздуха и релативна влажност ваздуха), врши се у радној околини у којој се обавља процес рада, односно у којој се запослени крећу, или задржавају дуже од два сата у току рада.

Члан 43.

Испитивање квалитета осветљења на радном месту и у радној околини врши се у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду, техничким прописима и стандардима.

Члан 44.

Провере исправности, сервисирање и одржавање противпожарних инсталација и опреме, који могу бити превентивни и периодични, обављају се у складу са законом којим се регулише заштита од пожара.

Превентивне и периодичне прегледе и сервисирање инсталација и опреме за гашење пожара врши овлашћено правно лице са одговарајућом лиценцом, у складу са техничким прописима и упутствима произвођача.

Члан 45.

Сервисирање, ремонт и поправке система за грејање, климатизацију и вентилацију обавља овлашћено правно лице са одговарајућом лиценцом.

Члан 46.

Испитивање услова радне околине може да буде превентивно и периодично. Послодавац обезбеђује периодична испитивања услова радне околине, и то:

1. физичке штетности (буке),
2. осветљености,
3. микроклиме (влажност и брзина струјања ваздуха), и
4. хемијске штетности и прашине.

Испитивања из става 2. овог члана врше се у роковима утврђеним прописима за радну околину, за коју је неопходно вршити испитивања.

Испитивања из става 2. овог члана врше се преко овлашћеног правног лица са одговарајућом лиценцом.

X. СРЕДСТВА ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 47.

Послодавац је дужан да запосленом обезбеди коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Члан 48.

Послодавац може запосленима да да на коришћење опрему за рад и средства и опрему за личну заштиту на раду, ако су усаглашени са прописаним техничким захтевима, ако је њихова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, и ако су означени у складу са прописима.

Послодавац је дужан да запосленима обезбеди упутства за безбедан рад, по прописима о безбедности и здрављу на раду, а у вези са коришћењем опреме за рад и средства и опреме за личну заштиту на раду.

Члан 49.

Рок трајања средстава за личну заштиту запослених утврђује се актом о процени ризика.

Члан 50.

Средства за личну заштиту на раду се дају на употребу запосленом од стране послодавца уз потпис запосленог.

Члан 51.

Чување и одржавање средстава за личну заштиту врши запослени према упутству произвођача.

Уколико дође до оштећења средстава за личну заштиту, пре истека рока за замену, послодавац је дужан да запосленом обезбеди ново средство за личну заштиту.

О оштећењу или дотрајалости средстава за личну заштиту запослени је дужан да обавести послодавца и лице за безбедност и здравље на раду.

Приликом престанка радног односа или распоређивања на друге послове на којима средства за личну заштиту нису потребна, запослени је дужан да их раздужи.

XI. ПОВРЕДЕ НА РАДУ, ПРОФЕСИОНАЛНА ОБОЉЕЊА И ДРУГА ОБОЉЕЊА ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА РАДОМ

Члан 52.

Запослени је дужан да сваку повреду на раду пријави послодавцу и лицу за безбедност и здравље на раду.

Ако због теже повреде, односно наглог обољења запослени није у могућности да сам пријави повреду, обавезан је да то учини запослени који се затекне у његовој радној околини.

Члан 53.

Лице за безбедност и здравље на раду је дужно да одмах после настанка, а најкасније у наредна 24 часа, усмено и писмено, надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове пријави сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду на раду због које запослени није способан за рад дуже од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Лице за безбедност и здравље на раду, дужно је да најкасније у року од три радна дана од дана сазнања за повреду, професионално обољење, односно обољење у вези са радом запосленог, пријави надлежној инспекцији рада.

Члан 54.

Лице за безбедност и здравље на раду дужно је да организује да се изврши оспособљавање одређеног броја запослених за пружање прве помоћи.

Члан 55.

Прву помоћ запосленима у случају повреде, тровања или наглог обољења, пружа лице које се затекне у непосредној околини, и лице које је оспособљено за пружање прве помоћи.

Запослени на радним местима са повећаним ризиком у току оспособљавања за безбедан и здрав рад морају бити оспособљени да сами себи помогну, уколико им стање то дозвољава.

Члан 56.

Зидни ормарић за пружање прве помоћи мора да буде смештен на лако доступном месту, коме је приступ познат и омогућен сваком запосленом.

На спољашњој страни ормарића мора да се налази знак црвеног крста.

На зидном ормарићу мора да буде означена:

1. адреса и број телефона најближе службе хитне помоћи и здравствене установе;

2. адреса и број телефона здравствене установе која пружа специфичне услуге за поједине повреде (нпр. Центар за тровања, Центар за опекотине итд.);

3. бројеви телефона најближе полицијске станице и ватрогасне службе;

4. бројеви телефона и имена запослених одређених и оспособљених за пружање прве помоћи.

Зидни ормарић за пружање прве помоћи мора бити закључан.

Послодавац је дужан да све запослене упозна где се налази кључ и резервни кључ од зидног ормарића за пружање прве помоћи, а који мора бити доступан у свим фазама процеса рада.

Један зидни ормарић се обавезно поставља у ресторану.

Члан 57.

У случају елементарне непогоде, експлозије, пожара или друге колективне незгоде, послодавац, лице за безбедност и здравље на раду, дужно је да предузме мере за евакуацију и спасавање запослених.

XIII. ЕВИДЕНЦИЈЕ ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 58.

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о:

1) радним местима са повећаним ризиком;

2) запосленима распоређеним на радна места са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоређених на та радна места;

3) повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;

4) запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;

5) извршеним испитивањима услова радне околине;

6) извршеним прегледима и проверама опреме за рад;

7) опасним материјама које користи у току рада;

8) пријавама из члана 53. овог правилника;

9) издатим средствима и опреми за личну заштиту на раду;

10) извршеним лекарским прегледима запослених у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.

XIV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 59.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет презентацији и огласној табли Завода.

Председник управног одбора
Милена Недељков

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
Покрајински завод за заштиту природе

Број: 02-1540/3
Дана: 26.06.2020.

На основу члана 10. Статута Покрајинског завода за заштиту природе, Управни одбор Покрајинског завода за заштиту природе (у даљем тексту Завод), на 5. седници, одржаној, дана 26.06.2020. год., донео је

ОДЛУКУ

1. Усваја се Правилник о безбедности и здрављу на раду

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА

Милена Недељков